

РЕШЕНИЕ

№ 4105

гр. София, 09.12.2010 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 17 състав, в публично заседание на 09.11.2010 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Юлия Раева

при участието на секретаря Албена Рибарска, като разгледа дело номер **7791** по описа за **2008** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

С Определение № 73 от 11.12.2009 г. по адм. дело № 7791/2008 г. по описа на АССГ е оставена без разглеждане жалбата на А. К. К. от гр. С., Б. „Дондуков” № 57, вх. Е, ап. 20, изпълняващ длъжността началник Областно звено „Изпълнение на наказанията”-гр. П срещу бездействие на главния директор на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” да внесе осигурителни вноски за лицето за фонд „Пенсии” за периода 28.09.2003 г. – 28.09.2005 г. и производството по настоящото дело е прекратено.

Посоченото определение е отменено с Определение № 2651 от 26.02.2010 г. по адм. дело № 1656/2010 г. по описа на ВАС и делото е върнато за продължаване на съдопроизводствените действия. В отменителното определение претенцията на А. К. К. е квалифицирана като установителен иск по чл. 128, ал. 2 от АПК и са изложени съображения, че лицето разполага с правен интерес да иска установяване съществуването на осигурително правоотношение, тъй като въпросът относно съществуването на това правоотношение е свързан с трудовия стаж на лицето и издаването на удостоверение обр. 30. Дадени са също така указания да бъде конституиран като заинтересована страна Националният осигурителен институт (НОИ).

В изпълнение на така дадените задължителни указания делото е насрочено в открито съдебно заседание и като заинтересована страна е конституиран НОИ.

В съдебно заседание процесуалният представител на ищеца поддържа предявения иск. Обосновава, че наличието на осигурително правоотношение между ищеца и Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” и съответно правото на ищеца да бъде

осигуряван от ответника се извеждат от чл. 13, ал. 3 от Наредба за обществено осигуряване на самоосигуряващите се лица и българските граждани на работа в чужбина в редакцията, действаща през процесния период. Съгласно цитираната разпоредба изпратените за участие в международни мисии по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи (МВР) служители се осигуряват от работодателя в срока по ал. 2 за времето, през което ползват неплатен отпуск, с осигурителни вноски за сметка на държавния бюджет в размера за фонд „Пенсии” върху минималния месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната календарна година, за съответния период. По изложените съображения моли искът да бъде уважен и присъждане на разноските по водене на делото.

Процесуалният представител на ответника изразява становище за неоснователност на иска. Обосновава, че през процесния период ищецът е изпратен за участие в международна мисия в качеството му на извънщатен служител на МВР и осигурителните вноски се дължат от МВР. По изложените съображения моли искът да бъде отхвърлен.

Заинтересованата страна Национален осигурителен институт, редовно призована, не изпраща процесуален представител и не изразява становище по предявения иск.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства и доводите на страните, намира за установено следното:

Между страните не се спори, че през периода 28.09.2003 г. – 28.09.2005 г. ищецът е бил на служба като полицейски наблюдател в състава на мисия на ООН в Косово. Със Заповед рег. № з-2385 от 19.09.2003 г. на директора на Дирекция на Национална служба „Полиция” (ДНСП) ищецът е привлечен като неплатен извънщатен служител в сектор „Международна дейност, мисии на международни организации и оперативно-полицейско сътрудничество” при ДНСП на длъжност полицейски наблюдател в състава на мисия на ООН в Косово за срок от една година, считано от 28.09.2003 г.

Към момента на издаване на цитираната заповед и привличането му като полицейски наблюдател в състава на мисия на ООН в Косово ищецът е заемал длъжността началник група Областно звено „Следствени арести”-гр. С 3. Със Заповед № Л-6795/02.10.2003 г. на главния директор на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” на ищеца е разрешен неплатен отпуск за времето на мисията и е преназначен на длъжност командир на отделение в СА ул. „Майор Векилски” № 2 към Областно звено „Следствени арести”-гр. С..

Със Заповед рег. № з-159/14.01.2004 г. на директора на ДНСП срокът на служба на ищеца като полицейски наблюдател в състава на мисия на ООН в Косово е продължен с една година, считано от 01.01.2004 г. Със Заповед рег. № з-491/28.01.2005 г. на директора на ДНСП срокът на служба на ищеца в международната мисия е продължен до 31.12.2005 г.

От приетото по делото експертно заключение на съдебно-икономическата експертиза се установява, че в Областно звено „Следствени арести”-гр. С. и Дирекция „Планиране и управление на бюджета” при МВР ищецът не е включен във ведомостите за заплати и за ищеца не са начислявани и внасяни осигурителни вноски за ДОО фонд „Пенсии” през процесния период.

Въз основа на събрания доказателствен материал съдът направи следните изводи от правна страна:

Съгласно разпоредбата на чл. 51, ал. 1 от Конституцията на Република Б, гражданите имат право на общественно осигуряване и социално подпомагане. Конституционно признатото право на общественно осигуряване се реализира чрез насрещното задължение на държавата да определи реда, начина, принципите и системата за осъществяване на социалното осигуряване. Именно в изпълнение на това задължение и на основание чл. 4, ал. 7 на Кодекса за социално осигуряване е приета Наредба за общественно осигуряване на самоосигуряващите се лица и българските граждани на работа в чужбина (обн., ДВ, бр. 21 от 17.03.2000 г., в сила от 1.01.2000 г.), понастоящем със заглавие Наредба за общественно осигуряване на самоосигуряващите се лица, българските граждани на работа в чужбина и морските лица (Загл. изм. - ДВ, бр. 2 от 2010 г., в сила от 1.01.2010 г.). Съдът споделя довода на ищеца, че за определяне на статуса му на осигурено лице през периода 28.09.2003 г. – 28.09.2005 г. приложим закон е чл. 13, ал. 3 от цитираната наредба, в редакцията ѝ към процесния период, но не споделя съображенията му, че негов работодател по смисъла на наредбата през този период е Главна дирекция „Изпълнение на наказанията”.

По делото е безспорно установено, че през периода 28.09.2003 г. – 28.09.2005 г. ищецът е изпратен за участие в мисия на ООН в Косово по реда на ЗМВР. По време на участието си в мисията на ООН в Косово, ищецът е в правоотношение с работодателя Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” – първо на длъжност началник група Областно звено „Следствени арести”, после на длъжност командир на отделение в СА ул. „Майор Векилски” № 2 към Областно звено „Следствени арести”-гр. С., а също така и в правоотношение с работодателя Дирекция на Национална служба „Полиция” при МВР като неплатен извънщатен служител в сектор „Международна дейност, мисии на международни организации и оперативно-полицийско сътрудничество” при ДНСП на длъжност полицейски наблюдател в състава на мисия на ООН в Косово. Основен спорен въпрос е кой е работодател на ищеца по смисъла на чл. 13, ал. 3 от наредбата и съответно осигурител през процесния период. Макар и в настоящия случай да няма данни, че ищецът се е осигурявал по свое желание по реда на ал. 4 на чл. 13 от наредбата, съдържанието на ал. 3 на чл. 13 от наредбата следва да се изведе чрез отчитане на систематичното ѝ място, тъй като понятието работодател се използва и в двете разпоредби. Съгласно чл. 13, ал. 3 от наредбата в редакцията ѝ, изм. и доп. - ДВ, бр. 19 от 2002 г., изпратените за участие в международни мисии по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи служители се осигуряват от работодателя в срока по ал. 2 за времето, през което ползват неплатен отпуск, с осигурителни вноски за сметка на държавния бюджет в размера за фонд „Пенсии” върху минималния месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица, определен със Закона за бюджета на държавното общественно осигуряване за съответната календарна година за съответния период. В ал. 4 (Нова, обн. - ДВ, бр. 19 от 2002 г.) на чл. 13 от наредбата е предвидена възможност за лицата по ал. 3 да се осигуряват по свое желание и за своя сметка върху избран осигурителен доход между минималния и максималния месечен размер на осигурителния доход, определен със Закона за бюджета на държавното общественно осигуряване за съответната календарна година. Осигуряването се извършва чрез работодателя.

Съдът счита, че работодател на ищеца по смисъла на ал. 3 и 4 на чл. 13 от наредбата е Дирекция на Национална служба „Полиция” при МВР. Именно по силата на Заповед рег. № з-2385 от 19.09.2003 г. на директора на ДНСП ищецът е назначен като неплатен извънщатен служител в сектор „Международна дейност, мисии на международни

организации и оперативно-полицейско сътрудничество” при ДНСП на длъжност полицейски наблюдател в състава на мисия на ООН в Косово, т. е. налице е валидно правоотношение между ищеца и ДНСП и обусловено от него осигурително правоотношение и право на ищеца да бъде осигуряван. Цялото досие на ищеца относно изпращането му за участие в международната мисия, продължаване на срока за участие и прекратяване на участието му е водено и се съхранява именно в ДНСП. ДНСП в качеството си на работодател и съответно осигурител, освен задължението да осигурява ищеца, има и задължението да издаде всички необходими документи за удостоверяване на осигурителния стаж и осигурителния доход на лицето през процесния период. На тази логика са подчинени и Указания № 91-01-310 от 17.12.2003 г. на Главна дирекция „Осигурителни вноски и краткосрочно осигуряване” на Национален осигурителен институт. В указанията е прието, че осигурителният стаж на лицата, които участват в международни мисии, избрали да се осигуряват по реда на ал. 4 (Нова, обн. - ДВ, бр. 19 от 2002 г.) на чл. 13 от наредбата, включително и за времето по § 10, ал. 2 от преходната разпоредба, се зачита за първа категория труд. Осигурителната вноска за фонд „Пенсии” е в размер 32 на сто. За избраните да се осигуряват по този ред осигурителните вноски се внасят по параграф 080103 от Единната бюджетна класификация. В платежните документи и в Декларация обр. № 1 се попълва идентификационният код по регистър БУЛСТАТ на МВР. В този случай Декларация обр. № 1 се попълва, както следва: в т. 12 „Вид осигурен” се попълва код 29 (до края на 2003 г.); в т. 16, позиции 2 и 3 „Работни дни в осигуряване - общо” се попълват дните в осигуряване; в т. 16.1 „Отработени и други дни с осигурителни вноски” също се попълват дните в осигуряване; в т. 21 „Осигурителен доход” се попълва избраният месечен осигурителен доход; в т. 27 „Процент осигурителни вноски за социално осигуряване за сметка на осигуреното лице” се попълва 32 %. На изпратените за участие в международни мисии по реда на Закона за МВР се издават осигурителни книжки чрез ведомството. На стр. 4 и 5 от осигурителната книжка се попълва датата на започване и прекратяване на осигуряването, като това се удостоверява с подпис и печат. След прекратяване на осигуряването ведомството трябва да поиска заверка на осигурителния доход и стаж от Столично управление „Социално осигуряване”. Няма пречка лицата сами да поискат заверка на осигурителните си книжки в съответните районни управления по местоживееене. В тези случаи е необходимо да се представят платежните нареждания, с които са внесени осигурителните вноски. Цитираните указания конкретизират вътрешната процедура по приложение чл. 13, ал. 4 от наредбата. Макар и цитираните указания да нямат задължителен характер, съдът отчита тяхното значение за установяване на единна система за обществено осигуряване на лицата, изпратени за участие в международни мисии по реда на ЗМВР, и не намира пречки да бъдат съблюдавани при определяне на статуса на ищеца като осигурено лице.

По изложените съображения и предвид това, че искът е предявен срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията”, а не срещу МВР или съответно негова структура, съдът намира иска за неоснователен и същият следва да бъде отхвърлен.

Водим от горното, Административен съд С.-град, I отд., 17-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска на А. К. К. от гр. С., Б. „Дондуков” № 57, вх. Е, ап. 20 по чл. 128, ал.

2 от АПК срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” за установяване съществуването на право на А. К. К. в качеството му на полицейски наблюдател в състава на мисия на ООН в Косово да бъде осигуряван от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” на основание чл. 13, ал. 3 от Наредбата за обществено осигуряване на самоосигуряващите се лица и българските граждани на работа в чужбина (изм. и доп. - ДВ, бр. 19 от 2002 г.) за периода 28.09.2003 г. – 28.09.2005 г. Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: